

דף טו.

עין משפט א.ב.

או"ח סימן תקעט פעיף א

א. בכל יום משבעה התעניות האחרונות של עצירת גשמים מתפללים על סדר זה: מוציאים את התיבה לרחובה של עיר א וכל העם מתקבצים ומתכסים בשקים ב ונותנים אפר מקלה ג על גבי התיבה ועל גבי הס"ת כדי להגדיל הבכיה ולהכניע לבם, ואחד מן העם ד נוטל האפר ונותן בראש הנשיא ובראש אב בית דין במקום הנחת התפילין, וכל אחד נוטל ונותן בראשו ואדם זקן אומר לפניהם דברי כיבושים ה.

דף טו:

עין משפט ט.

או"ח סימן תקעב פעיף א

א. אין גוזרין ת"צ בתחילה ביום ה' בשבוע שלא לגרום להפקעת שערים ו, ואפי' במקום שאין לחוש לכך ז.

- א. ומוציאים גם הס"ת, ואין להניחה בלי שומר. מירושלמי פ"ב דתענית. ועושים כל זה ברחובה של עיר כדי להתבזות בפרהסיא. או שזה מעין גלות. כה"ח אות ג'.
- ב. לומר הרי אנחנו לפניך כבהמה, תענית ט"ז ע"א, ופי' רש"י שקים משער בהמה מנוצה של עיזים.
- ג. אפר של דבר השרוף, וגנאי הוא מעפר סתם.
- ד. שיש בזה עוגמת נפש יותר.
- ה. קודם התפלה, ובכל מקום ראוי לדרוש קודם התפלה כדי שיתפללו בלב נשבר אח"כ. כה"ח אות י"א. ובזמן הזה לא נהגו לעשות הסדר הזה על עצירת גשמים. כה"ח אות י"ז. אבל אומרים מזמורי תהילים אלו בתענית גשמים: מזמור י"ז, כ"ה, ל"ב, נ"א, ס"ה, פ"ה, פ"ו, ק"ג, קי"ג, ק"כ, קכ"א, קכ"ד, קכ"ה, ק"ל קל"ו. ודוקא שיש עצירת גשמים קשה מאוד אבל בתחלה אין אומרים אלא מזמור ס"ה, ופ"ה. כ"כ הא"ר.
- ו. ממשנה תענית ט"ז, וכל זה בצבור אבל ביחיד אין קפידא. כה"ח אות ג'.
- אבל אם גזרו מיום ב' מותר גם ביום ה' אח"כ שכבר יודעים שמשום תענית הם קונים ולא משום חשש רעב, ולא יפקיעו השערים. כה"ח אות ד'. מרש"י תענית ט"ו.
- ז. כגון בעיר שרובה עכו"ם. ומ"מ במדינות שלא שכיחי הפקעת שערים מותר לגזור בתחילה גם ביום ה'. מ"א ס"ק ב'.

עין משפט י.

או"ח סימן תקעה סעיף ג.ד.

ג. עברו אלו ולא נענו גוזרין עוד ג' תעניות בה"ב, ובהם מפסיקין מבעוד יום ואסורים בעשיית מלאכה **ה** ביום, ואסורים ברחיצת כל הגוף בחמין וכו'.

ד. עברו אלו ולא נענו גוזרין עוד שבע תעניות על הצבור, ומוסיפים שמתריעין בשופר ומתפללין ברחובה של עיר ומורידין זקן להוכיחם, ומוסיפין שש ברכות **ט** בתפילת שמונה עשרה בשחרית ובמנחה וכו'.

עין משפט כ.

או"ח סימן תקעב סעיף ב.

ב. אין גוזרין תענית על הצבור בר"ח או בחנוכה ופורים או בחולו של מועד, ואם התחילו להתענות על הצרה אפי' יום אחד ופגע בהם אחד מימים אלו מתענין **י** ומשלימין.

עין משפט ל.

או"ח סימן תקעט סעיף א

עיין לעיל דף טו. עין משפט א

ח. וע"י עכו"ם מותר דלא חמיר מט' באב. כה"ח אות י"ח.

ט. מבוארים בטור בסי' תקע"ט.

י. וקוראים פ' ויחל כשאר תעניות. ט"ז ס"ק ב'. מ"ב אות ה'.